

Het heiligenboek

Hildegard van Bingen *Tom Zwaenepoel*

Hildegard wordt in 1098 geboren in een adellijk gezin in de burcht Böckelheim in de omgeving van Mainz. Vanaf haar achtste wordt ze opgevoed door een tante die als kluizenaar leeft nabij het benedictijnenklooster van Disibodenberg. Daar leert ze lezen en schrijven, Latijn, psalmen bidden en zingen. Het benedictijnse levensritme bepaalt haar leven: arbeid, studie, geestelijke lectuur, gebed, gemeenschapsleven en eenzaamheid wisselen elkaar af. Na de dood van haar tante neemt ze als *magistra* de leiding van de vrome vrouwengemeenschap over (1136). Wanneer dat klooster te klein wordt, sticht Hildegard met een achttiental medezusters een benedictinesenklooster op de Rupertsberg, bij Bingen (1147-1150). Haar beroemdheid leidt tot een grote toevloed. Zieken, adellijken en arme pelgrims vragen haar om raad. Wanneer ook dat klooster te klein wordt, laat Hildegard in Eibingen een leegstaand augustijnenklooster ombouwen dat in 1165 onderdak biedt aan dertig zusters. Ze is abdis van beide kloosters en vaart wekelijks tweemaal over de Rijn om haar zusters te bezoeken. Ze sterft in 1179 in haar klooster op de Rupertsberg.

Hildegard is de 'grootste mystica van Duitsland'. Van kinds-

been af heeft ze visioenen, die ze op vraag van God neerschrijft in haar boek *Scivias* (1141-1151). Omdat haar mystieke geschriften door Hem zijn ingegeven, wordt ze de 'vrouwelijke stem van God' genoemd. Haar teksten fascineren door de inhoudelijke rijkdom en veelzijdigheid, evenals door de unieke verbinding van theologische, spirituele, kosmologische en natuurkundige kennis.

Kloosterlingen beschikken over kruidentuinen en apotheken en geven hun kennis mondeling of schriftelijk door aan de volgende kloostergeneratie. Ook Hildegard volgt deze traditie. Ze schittert door een scherpe observatiegave en een groot inlevingsvermogen voor zorgen en noden. In het hart van de mens en de wereld ziet zij de eeuwige strijd tussen goed en kwaad. Als je goed handelt en oog hebt voor waarden als liefde, waarheid, trouw, respect, maat houden, vreugde en hoop, leef je 'gezond'. Moreel handelen hangt samen met het zich innerlijk en uiterlijk 'goed voelen', dus ook met de gezondheid. De weg via de ethiek is de weg naar een heilzame en gezonde levensorde, -leiding en -planning.

In een door mannen gedomineerde wereld en Kerk wordt Hildegard ('behoedster in de strijd') als harde vrouw gevreesd, geres-

pecteerd, bewonderd en vereerd. Haar positie is uniek omdat vrouwen in de middeleeuwen nog niet optreden als filosofische en theologische autoriteiten. Door haar moedige gedachten over de rol van de vrouw, haar open blik en onverbloemde kritiek op religie en wereld krijgt ze heel wat tegenwind van haar mannelijke collega's. Hoewel Hildegard een zwakke en zieke vrouw is en zichzelf herhaaldelijk bestempelt als onwetend en armzalig, beschikt ze door haar adellijke afkomst over zelfbewustzijn en zelfs eigendunk, want vrouwen uit lagere sociale klassen neemt ze in haar klooster niet op.

Als raadgeefster van vorsten, monniken, bisschoppen en pausen heeft Hildegard in heel Europa contact met leidinggevende personen uit de politieke en kerkelijke wereld. Zowel adel, clerus als volk spoort ze aan tot bezinning, bekering, boete en persoonlijke beslissingen. Openheid voor de vragen en noden van de wereld en diepe verbondenheid met God zijn voor haar geen tegenstellingen. Hildegards brieven getuigen van eerlijke directheid, waarschuwend bezorgdheid en persoonlijk engagement. Ze schrijft wat ze denkt en voelt, wat haar geweten zegt. Ze zwicht niet voor eigen profijt, de macht

van de sterksten of diplomatie. Onverwoestbaar is haar inzet om haar kennis met anderen te delen en aldus de zoekende mens te helpen, beter te maken of op het juiste spoor te zetten. In haar hoedanigheid als patrones van de goede raad illustreert Hildegard hoe wijsheid een zeldzame, maar waardevolle bron van gedeeld geluk kan zijn.

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheid van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, ISBN 978 90 209 8041 7.

Dit boek is helaas uitverkocht.

Omroep

5 mei, 16.50 uur, één. Eerste aflevering van *The Auction House*, driedelige Britse lifestyleserie over het reilen en zeilen bij veilinghuis Lots Road Auctions in Chelsea, Londen.

5 mei, 22.15 uur, Canvas. *The Imitation Game*, Brits biografisch oorlogsdrama uit 2014 over de wiskundige Alan Turing die de Duitse Engima-code hielp kraken.

6 mei, 15.30 uur, één. *Sissi. Die Die Junge Kaiserin*, onvermijdelijk vervolg uit 1956 op de Oostenrijkse klassieker *Sissi*, natuurlijk opnieuw met Romy Schneider en Karlheinz Böhm.

7 mei, 13.55 uur, één. *Fanfan la tulipe*, Franse mantel- en degentfilm uit 1952 over een jongeman die naar het leger trekt omdat hij volgens een waarzegster aldus de koningsdochter zal huwen.

7 mei, 22.55 uur, Canvas. *The Venice Syndrome*, documentaire uit 2012 over Venetië, waar het toerisme floreert, maar het stadsleven zo goed als dood is. Hoe is het zover kunnen komen?

De vrome kudde

Kritisch *Ingezonden door Huguette Walrick*

Klaagt de poelier:

– De mensen worden met de dag kritischer. Ze bekijken een kip vijfmaal. Ze betasten ze en ze besluiten dan uiteindelijk om ze toch maar niet te kopen.

Antwoordt de klant:

– Wat je zegt! Ik heb drie huwbare dochters...

Gelukkig *Ingezonden door Georges Van Geel*

Een vlo wint de lotto. Natuurlijk wil iedereen weten wat ze met die smak geld zal doen. Zegt de gelukkige:

– Ik denk dat ik een hele grote hond koop, helemaal voor mij alleen.

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen...

Kent u er nog een leuke? **KERK & leven · Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

kansspel	dikke wortel	lenigheid	aardkundige	tocht	verboden
↓			6 later		3
gang v.e. paard	kever	loopvogel			bedrijfs-onderdeel
↓			1 strandwal		
pracht	computerproducent	verwering			
↓			Bijbelse figuur	ongekookt	voedingsmerk
dominee		4 figuur uit 'Harry Potter'			5
scherp kijken			7	onderwijstype	
↓		inwisseling			
Griekse godin	programmeertaal		8	barens-pijn	2

Ontdek meer en andere puzzels in onze puzzelboeken en -tijdschriften.

DEPUZZELAAR[®]

© De Puzzelaar

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---

Oplossing van deze puzzel:
pensioen